SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1625

av Dan Hovskär (KD)

Församlingarnas roll i Sveriges civila beredskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samverkan mellan kommuner, beredskapsmyndigheter och civilsamhällets organisationer, däribland trossamfund, i den civila beredskapen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra hur lokala trossamfund kan involveras i kommunernas beredskapsplanering och krisövningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att stödja trossamfundens beredskapshöjande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges beredskap bygger inte enbart på myndigheter, kommuner och regioner. Den bygger också på människors vilja att hjälpa varandra, på lokala gemenskaper och på organisationer som finns nära människor i vardagen.

Vid krig, naturkatastrofer, omfattande elavbrott eller andra samhällsstörningar kan kyrkor och andra trossamfund spela en viktig roll. De har ofta lokaler som kan fungera som mötesplatser, ett nätverk av engagerade frivilliga och erfarenhet av att möta människor i sorg, oro och utsatthet.

I många mindre orter är församlingen en av de långvariga lokala gemenskaper som finns kvar när andra verksamheter har försvunnit. Det kan vara betydelsefullt när människor behöver information, praktisk hjälp, social gemenskap eller någon att tala med.

Kristdemokratisk samhällssyn utgår från att samhället är större än staten. Familjer, föreningar, församlingar och andra gemenskaper bidrar med sådant som offentliga verksamheter inte alltid kan åstadkomma på egen hand. Det offentliga ska ta ansvar för beredskapen, men bör samtidigt ta till vara civilsamhällets kunskap och engagemang.

För att denna potential ska kunna användas behöver samverkan planeras i förväg. Församlingar ska inte förutsättas kunna ta över myndigheternas ansvar, och frivilliga ska inte användas som ersättning för professionella insatser. Däremot bör det finnas tydliga former för samarbete, kontaktvägar och övning.

Regeringen bör därför verka för att kommunerna i sin beredskapsplanering identifierar relevanta civilsamhällesaktörer och, när det är lämpligt, erbjuder dem möjlighet att delta i planering och övningar. Det bör även ses över om trossamfundens behov av exempelvis reservkraft, kommunikationsutrustning och annan grundläggande beredskap är tillräckligt beaktade i befintliga stödformer.

Målet är ett samhälle där fler kan bidra när det oväntade inträffar, samtidigt som ansvarsfördelningen mellan det offentliga och civilsamhället är tydlig.

Dan Hovskär (KD)